

Naplórészletek

HÁZAM

2004. július 19. hétfő

Gyerekkoromban még volt házam. A szüleim háza, ahol tökéletes védelmet gondoltam magam köré. Amiről már tudom, hogy illúzió volt, de érzelmileg mégis csak valóságos. Elbillen. Nyaklik. Akkor még álmomban sokat repültem. A kert zugában álló méhes rongyolódott, zsuppos tetejéről indultam oldalamhoz szorított karokkal, minden izmomat megfeszítve próbáltam emelkedni, s nagy élmény volt, ha sikerült. Bizonyos magasság elérése után már magabiztosan suhangattam. Ébren meg kitaláltam magamnak az üvegburát. A sérthetlent és a láthatatlant. Ebben az üvegburában utazgattam. Kényelmesen és hasra fekvé. Engem nem látott senki, én mindent láttam, hiszen a búra üvegén át minden irányba szabad kilátás nyílt. Tengerek fölött repültem, bejártam az afrikai őserdőket, Indiában repültem a zsákmányt cserkelő tigris fölött. Inkább csak tájak érdekelték. Erdők, szavannák. Meg sem érintett, hogy semminek nem éreztem az illátát, az izgalmát, a veszélyét. Éppen azért kellett az üvegbúra. A védettség miatt. Az élet lényegétől féltam. A részvételtől.

Most már csak a belső, kiterjedés nélküli pont maradt védett. Talán. Minden más örökös veszélyben. Csak egy suhintás, és összeomlik a család, ház, haza. Ezért építgettem azt a különös házat. Persze, soha nem lesz sérthetetlen. Mindig előtűnik a homályból egy lehetőség az összeomlásra. Mint most is. Ahogy lassan kicsúszik a kezemből mindaz, amiről, lehet, csak képzeltem, hogy benne volt.

Júl. 21. szerda

Először a ház helyét kellett volna meghatározni. Hol legyen? A régi ház helyén? Valamiért ez nem ment. Mintha idegenkedném Rácegrestől. Ahogy Anyáék sírjánál képtelen vagyok felidézni őket, máshol sikerül, de éppen ott nem.

Hol legyenek eltemetve. Ez is fölmerült – talán szegyenemre. Mindenesetre nekem eszembe jutott, s Alsó rögtön kizáródott. A Nagyszederfa alatt? Nem. A Nagyszederfa baljóslatú. A kertben vagy a ház udvarán? Semmiképp. A fősei temetőben? A Lőrinciben? A kisszékőiben? Nem. Mindig élénk tiltakozás belülről. Akkor lennék jó író, ha meg tudnám fejteni, miért? Miért éppen a Rácegres és Lőrinc közötti területen, az úttól jó kőhajátásnyira találtam meg a helyet? Bent a szántófold közepén. A kicsi emelkedőtől néhány métert még megy az ember hazafelé, s onnan balra, a szántófold közepén titkos sírban szeretnék nyugodni. Miért? Nem köt ide semmi, csak egy visszatérő álom.

Ide mindig egy települést álmodtam – éppen olyan pusztát, mint Rácegres, s jószereivel álmomban is tudtam, hogy nem létezik. Csak egy sötét éjjeli (inkább késő esti,

Győri tanár úrtól gyalogoltam haza) hazatérés emléke. Hogyan múlt el a szorongásom, amikor a ideérve megláttam a kb. két kilométerre szántó traktor világító lámpáit. Azt is tudtam, hogy Tibi ül a nyergében, s a hangtól, a fénytől, a távoli ismerős embertől egyszerre úgy éreztem, engem itt már semmi baj sem érhet, hiszen a védelme alatt állok.

Ha az ember észreveszi a fényt, meghallja a hangot, és fölismeri, ki van ott, akkor védelem alatt áll a legsötétebb éjszakában is.

Ez lehet az oka?

A ház végül is ott kötött ki, ahol akkor Tibi szántott.

Először próbálkoztam a házzal... Egy partba épített lakással. Félig barlang, félig ház. Nem ment. Aztán a Hamarászón túl egy dombtetőn. Nem ment. Végül is maradt ez a hely, nagyjából ott, ahol Tibi szántott azon az éjszakán. A Hamarászó és az ún. „miniszteri” út között, félig-meddig úgy az erdőben, azaz, erdő szélén, ahogy az a valóságban nem is létezik. Tisztes távolban a pálfai Öreghegy borospincéitől. A képzelt tájból Felső mindig kimaradt. A hely Simontornya fölött volt, ámde mégis közelebb Alsóhoz, mint Fölsőhöz, ami nem létezhet.

Ámde mégis ott áll a ház. Ott épül. Épülget. A dolog oly mértékben (itt megjött a postás, és mire visszaültem, elfelejtettem a jelzőt) eszement (?) hogy nehezemre esik leírni. Inkább egy tudománytalan fantáziaregény vázlatát kellene leírni. Az egész marhaságot kiírni. Ezt a könyvet írhatná Kálvintéri Lajos. Itt az ideje, hogy dolgozni kezdjen.

2004. aug. 12. Leticia napja

Kacagányom, zokogányom

Ijedten a falra hányom.

1995. július 11. kedd

Tegnap megtaláltam életem első óriáspöfetegét az erdészháztól Simontornya felé eső erdőrészben. Ezen kívül csak fehér tejet eresztő tölcsergomba volt, de nem tudom a nevét. Úgy tudtam, az óriáspöfeteg augusztusban terem. Nem is volt több, csak ez az egy. De ez hatalmas, nagyobb, mint egy futball-labda.

Írni kellene, de nem tudok. Igaz, nem is erőltetem. Gyönyörű ez a falusi nyár. Mozdulatlan, rácegresi meleg van.

L Á T O M Á S

2006. március (?)

A konyhában matattam éppen, elmulasztandó a pótolhatatlan, drága időt. Odakinn nyúlós téli este volt, ide, a tűzfal mellé szorult függőfolyosóra annak is a rosszabbik fele jutott. Szorongató, kiszámíthatatlan. A két nagyobbik lámpát lekapcsoltam, csak a legkisebbet hagytam égve, hogy félhomály legyen idebenn is, ha valaki elmenne a függőfolyosón a konyhaablak előtt, ne lásson be. Mi az ördögtől tartottam? Miért gondoltam, hogy ott ólalkodik valaki odakinn? Mégis,

mintha egy sötét árny torlaszolná el az ablakot. Csak az este, egy nyirkos esti árny. Ne félj! De az ott a szeme! Nem létezik. Akkora ember nincs. Hiszen teljesen betölti az ablakkeretet, a feje fenn, jóval két méteren fölül.

„Mi az?” – kiáltok, a hangom artikulálatlan. A vak rémület vakmerővé tesz, föltépem az ablakot. Odakinn egy szörnyeteg áll, ha nem volna valami különös erő a tekintetében, azt mondanám egy rémületes állat. De nem. A tekintete emberi. Erő és gonoszság sugárzik belőle. A testét fekete szőr borítja, a keze feje is szőrös. Látom, mert megfogta a rácsot. Vicsorít.

„Takarodj innen” – ordítom. Vagy suttogom. Vagy csak gondolom, de mozdulni nem bírok.

A szörny egyetlen rántással kitépi a rácsot, beugrik az ablakon. Állok, mintha ólomból öntöttek volna. A szörny megragadja a vállam, vicsorgó fogai közelednek az arcom felé. A bőrömön érzem selymes szőrét. Átfog a másik karjával is. Rázkódik. De hiszen sír! Folynak rám a könnyei, zokog.

„Na – mondom neki – csillapodj!” Megsimogatom vállamra hajtott fejét, megveregetem a hátát. „Nyugodj meg szépen.”

Elengedi a vállam, törölgeti a könnyeit. Hátrál. Lassú, fáradt mozdulattal kilép az ablakon. Nesztelenül jár, de azért én hallom, ahogy puha léptei távolodnak lefelé a lépcsőn.

Egy darabig nem tudok megmozdulni. Lassan oldódik a görcs. Kimegyek a függőfolyosóra, fülelek. Elmegyek az ablakig, hogy a leszakított rácsot a falnak támasszam, hogy el lehessen mellette járni. De a rács a helyén van. Bemegyek, bezárkózom, becsukom az ablakot. Lekapcsolom a legkisebb villanyt is. Bámulok kifelé. Nyúlós téli este van. ❧